

Stenografični zapisnik

enajste seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 7. januarija l. 1886.

Nazoči: Prvosednik: Deželni glavar grof Gustav Thurn-Valsassina. — Vladni zastopnik: Deželni predsednik baron Andrej Winkler. — Vsi članovi razun: Knezoškof dr. Jakob Missia, Luka Robič, baron Beno Taufferer.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika o X. deželno-zborni seji dné 4. januarija l. 1886.
2. Naznanila deželno-zbornega predsedstva.
3. Gospodarskega odseka ustna poročila:
 - a) gledé uvrstenja občinske ceste Videm - Zdenjskavas med kantonske ceste (k prilogi 33.);
 - b) o prošnji občine Brusniške zavolj uvrstenja neke občinske ceste med kantonske ceste;
 - c) o prošnji občine Črnomaljske zavolj uvrstenja cestnih črt Ljubljana-Žužemberg-Črnomelj med deželne ceste;
 - d) o prošnji okrajno-cestnega odbora Ribniškega za uvrstjenje okrajne ceste Kočevje-Ljubljana, odnosno Kočevje-Rakek med deželne ceste;
 - e) o §. 3., marg. št. 6. letnega peročila gledé vodovoda v Šmariji;
 - f) o prošnji občine Blejske in Gorjanske zavolj podpore za napravo neke ceste;
 - g) o prošnji soseske Grobše v Postojnskem okraji zavolj podpore za gradnjo neke škarpe.
4. Upravnega odseka ustno poročilo:
 - a) o 9. marg. št. §. 1. letnega poročila o deželnem odbora delovanji;
 - b) o predlogu gospoda poslanca Kluna gledé preuredbe §§. 13. in 15. zakona dné 29. maja 1884. (k prilogi 25.), in o predlogu gospoda poslanca Šukljeta gledé pregledanja volilnega reda za vojvodino Kranjsko;
 - c) o prošnji občine Železnike, da bi se v okoliščini prišlo pomanjkanju zdravnikov na kmetih.

Stenographischer Bericht

der eilften Sitzung

des krainischen Landtages

zu Laibach

am 7. Jänner 1886.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Gustav Graf Thurn-Valsassina. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Andreas Freiherr v. Winkler. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Fürstbischof Dr. Jakob Missia, Lukas Robič, Baron Beno Taufferer.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der X. Landtagsitzung vom 4. Jänner 1886.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Mündlicher Bericht des volkswirtschaftlichen Ausschusses:
 - a) wegen der Einreichung des Gemeindefreiges zwischen Videm und Zdenjskavas in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 33);
 - b) über die Petition der Gemeinde Brufnitz um Einreichung einer Gemeindefreie in die Kategorie der Bezirksstraßen;
 - c) über die Petition der Gemeinde Tschernembl um Einreichung der Straße Laibach-Seisenberg-Tschernembl unter die Landesstraßen;
 - d) über die Petition des Bezirksstraßen-Ausschusses in Reifnitz um Einreichung der Bezirksstraßen Gottsche-Laibach, beziehungsweise Gottsche-Rakek unter die Landesstraßen;
 - e) über §. 3, Marg. Nr. 6 des Rechenschaftsberichtes betreffend die Errichtung einer Wasserleitung in St. Marein;
 - f) über die Petition der Gemeinde Belbes und Görjach um Subvention zu einer Straßenherstellung;
 - g) über die Petition der Untergemeinde Grobše, Bezirk Adelsberg, um Subvention zur Herstellung einer Starpmauer.
4. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses:
 - a) über §. 1, Marg. Nr. 9 des Rechenschaftsberichtes, betreffend die Beitragsleistung der Affecuranzgesellschaften für Feuerwehrrzwecke;
 - b) über die selbstständigen Anträge des Herrn Abgeordneten Karl Klun wegen Änderung der §§. 13 und 15 der Landtagswahlordnung (zur Beilage 25), und des Herrn Abgeordneten Franz Šuklje wegen der Landtags-Wahlreform;
 - c) über die Petition der Gemeinde Eisern, um Abhilfe wegen des Mangels an Ärzten am Lande.

5. Priloga 47. — Poročilo finančnega odseka o proračunih deželnih dobrodelnih naprav l. 1886. (k prilogi 17/B).
6. Ustno poročilo finančnega odseka o §. 8., marg. št. 1. — 14. letnega poročila „šolstvo“.
7. Ustno poročilo peticijskega odseka:
 - a) o prošnji Franca Zalarja, pomožnega uradnika v bolnišnici;
 - b) o prošnji Friderika Drenika, pomožnega uradnika pri deželnem računovodstvu, da se jima pregleda preko-račenje normalne starosti.

Obseg: Glej dnevni red, razun *lit. c.* in *d.* točke 3.

Seja se začne o 10 $\frac{1}{2}$ uri.

5. Beilage 47. — Bericht des Finanzausschusses über die Voranschläge der Landeswohlthätigkeitsanstalten-Fonde pro 1886 (zur Beilage 17/B).
6. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über §. 8, Marg. Nr. 1 — 14 des Rechenschaftsberichtes betreffend „Unterrichtswesen“.
7. Mündlicher Bericht des Petitionsausschusses:
 - a) über die Petition des Franz Zalar, um Rücksicht des überschrittenen Normalalters;
 - b) über die Petition des Friedrich Drenik, um Rücksicht des überschrittenen Normalalters.

Inhalt: Siehe Tagesordnung, mit Ausnahme der *lit. c.* und *d.* des Punktes 3.

Beginn der Sitzung 10 $\frac{1}{2}$ Uhr.

Landeshauptmann:

Ich constatire die Beschlußfähigkeit des hohen Hauses und eröffne die Sitzung.

Ich bitte den Herrn Schriftführer das Protokoll der letzten Sitzung zu verlesen.

1. Branje zapisnika o X. deželno-zborni seji dne 4. januarja l. 1886.

1. Lesung des Protokolls der X. Landtags-sitzung vom 4. Jänner 1886.

(Zapisnikar bere zapisnik 10. seja v nemškem jeziku — Der Schriftführer verliest das Protokoll der 10. Sitzung in deutscher Sprache.)

Landeshauptmann:

Wird zum vernommenen Protokolle etwas bemerkt?

(Nič se ne oglasi — Niemand meldet sich.)

Ist nicht der Fall. Somit erkläre ich das Protokoll der letzten Sitzung für genehmiget.

2. Naznanila deželno-zbornega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.

Landeshauptmann:

Laut Mittheilung des hohen Landespräsidiums vom 6. Jänner 1886 ist der Beschluß des krainischen Landtages, betreffend die einstweilige weitere Einhebung der pro 1885 bewilligten Umlagen für den Landes-, Grundentlastungs- und Normalschulfond, laut eines Telegrammes des hohen Ministeriums des Innern Allerhöchst genehmiget worden.

Abgeordneter Herr Baron Taufferer ist unpäßlich und kam an der heutigen Sitzung nicht theilnehmen.

Es sind mir folgende Petitionen zugekommen:

Ich überreiche die Petition der Capleton Maria, ständische Kanzlistenwitwe, um Verlängerung und Erhöhung der Gnadengabe für ihre Tochter Maria. (Zroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Herr Faber überreicht die Petition des Lehrkörpers von Gottschee um Gehaltserhöhung an der Volksschule zu Gottschee oder um Quartiergeldzubuß. (Zroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod Lavrenčič izroča prošnjo županstva na Colu, da bi se davčna občina Col o plačevanju vinskoga daga uvrstila k vinskim krajem. (Zroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Gospod Dev izroča prošnjo občine Oberh za uvrstenje ceste Krka-Toplice-Črnomelj-Drigatuš-Vinica med deželne ceste. (Zroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Ich überreiche die Petition der Ortschaft Madajneselo um eine Subvention zum Ausbaue eines neuen Verbindungsweges mit der Finmaner Reichsstraße. (Zroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

3. Gospodarskega odseka ustna poročila:

a) gledé uvrstenja občinske ceste Videm-Zdenjskavas med kantonske ceste (k prilogi 33.).

3. Mündlicher Bericht des volkswirtschaftlichen Ausschusses:

a) wegen der Einreichung des Gemeindeweges zwischen Videm und Zdenjskavas in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 33.).

Berichterstatfter Faber:

Hoher Landtag! Ich habe Namens des Volkswirtschaftsausschusses den Bericht des Landesauschusses, betreffend die Einreichung des Gemeindeweges zwischen Videm und Zdenjskavas im Bezirke Großlaschitz in die Kategorie der Bezirksstraßen, vorzutragen. Ich glaube, daß das hohe Haus, nachdem allen Herren die Beilage 33 zur Hand ist, mich davon dispensiren wird, die Motive, die im Berichte zur Genüge dargethan sind, vorzulesen.

(Prirjuje se — Zustimmung.)

Nachdem die Wichtigkeit der Verbindungsstraße zwischen Videm und Zdenjskavas für den öffentlichen Verkehr genügend durch die Ausführungen dargelegt erscheint, so stellt der Landesauschuß den Antrag:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. V cestnem skladnem okraji Velikolaškem med vasema Videm in Zdenjskavas obstoječa občinska pot, ki veže v postavi o uvrščevanju cestá z dne 2. aprila l. 1866., dež. zak. šte. 6. pod točko 51. d in točko 66. d navedeno Suho Kranjsko in Rašice-Krško okrajno cesto, razglasi se za okrajno cesto.

2. Deželnemu odbora se naroča:

a) zadobiti temu sklepu Najvišje potrjenje in
b) po zadobljenem Najvišjem potrjenji potrebno ukreniti, da se ta občinska pot pripravi v tako stanje, kakoršno zahteva postava gledé okrajnih cest.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

1. Der im Straßenconcurrentbezirke Großlaschitz zwischen den Ortschaften Videm und Zdenjskavas bestehende, die Verbindung der im Straßen-Kategorisirungs-

Gesetze vom 2. April 1866, L. G. Bl. Nr. 6 unter Post 51 d) und Post 66 d) vorkommenden Dürrentrainer und der Rasica-Obergurker Bezirksstraße vermittelnde Gemeindegeweg, wird als Bezirksstraße erklärt.

2. Der Landesausschuß wird beauftragt:

- a) Die Allerhöchste Sanction dieses Beschlusses zu erwirken, und
- b) nach Erlangung derselben die Verfügung behufs Herstellung des betreffenden Gemeindegeweges in einen für die Bezirksstraßen gesetzlich vorgeschriebenen Zustand zu treffen.

Landeshauptmann:

Ich eröffne die Generaldebatte. Wünscht jemand der Herren das Wort? (Ničse se ne oglasi — Niemand meldet sich.) Wir übergehen zur Spezialdebatte. Ich bitte den Herrn Berichterstatter den 1. Antrag vorzulesen.

Berichterstatter Faber:

(Bere 1. predlog — liest den 1. Antrag.)

(Obvelja — Angenommen.)

(Bere 2. predlog — liest den 2. Antrag.)

(Obvelja — Angenommen.)

Ich erlaube mir die 3. Lesung zu beantragen.

Landeshauptmann:

Ich bitte diejenigen Herren, welche mit den Anträgen in 3. Lesung einverstanden sind, sich zu erheben.
(Obvelja — Angenommen.)

b) O prošnji občine Brusniške zavolj uvrstenja neke občinske ceste med kantonske ceste.

b) Über die Petition der Gemeinde Brusnitz um Einreihung einer Gemeindefraße in die Kategorie der Bezirksstraßen.

Berichterstatter Faber:

Der volkswirtschaftliche Ausschuß hat zur Behandlung das Gesuch der Gemeinde Groß-Brusnitz um die Einreihung des Gemeindegeweges von Gaberje bis zur Pfarrkirche in Groß-Brusnitz in die Kategorie der Bezirksstraßen erhalten. Diese Strecke ist gegenwärtig nur ein Gemeindegeweg. Die Gemeinde Groß-Brusnitz bringt vor, daß von der Agramer Straße bis zur Pfarrkirche in Groß-Brusnitz bereits eine Bezirksstraße besteht und von Stopič bis Gaberje auch, daß aber von Brusnitz bis Gaberje, einer Strecke von 2.66 Km. die Verbindung durch eine Bezirksstraße fehlt. Es ist dies nämlich der Gemeindegeweg, welcher die Verbindung herstellt, und die Gemeinde bittet daher, denselben zur Bezirksstraße zu erheben. Bei der ursprünglichen Herstellung der Verbindungen ist es gewiß übersehen worden, diese Straße ebenfalls unter die Kategorie der Bezirksstraßen aufzunehmen. Nun ist eben dieser Weg sehr wichtig, da er von mehreren Ortschaften, nämlich von den Ortschaften Zugarje, Gaberje und Obersuchadol be-

nützt werden muß. In Ansehung der Wichtigkeit des Gegenstandes stellt der volkswirtschaftliche Ausschuß den Antrag:

„Der hohe Landtag wolle beschließen:

Wird dem Landesausschusse zur Amtshandlung mit dem Beifügen übergeben, darüber in nächster Landtagsession zu berichten.“

Poslanec Pfeifer:

Prošnja Brusniške občine se meni jako pohlevna dozdeva, ako želi, da se občinska cesta od vasi Gaberje do farne cerkve v Velikih Brusnicah sprejme med okrajne ceste. Imenovana cestna proga je komaj 2½ kilometra dolga, zveže se na eni strani s' Stopiško okrajno cesto na drugi strani z Brusniško okrajno, oziroma Zagrebško državno cesto tako, da je ta kos ceste med Gabrijem in Brusnicam sicer občinska cesta, vender pa za promet tako važna, kakor Brusniška kantonska cesta, ki je le podaljšanje poprej imenovane občinske ceste. Na tej občinski cesti se prevaža ravno toliko raznega blaga, lesa, i. t. d. kakor na Brusniški okrajni cesti. Vendar morajo Brusničani sami to cesto vzdržavati, dasiravno je ne rabijo skoraj nič. To breme razdeliti je vsegā obzira vredno in jest priporočam to zadevo deželnemu odboru, da pri izdelavanji nove cestne postave ozir jemlje na to in da imenovano občinsko cesto uvrsti med okrajne ceste, ker morejo Brusničanje poleg omenjene občinske ceste vzdrževati tudi mnogo okrajnih cest.

Berichterstatter Faber:

Nachdem der Herr Abgeordnete im Sinne des Beschlusses des volkswirtschaftlichen Ausschusses gesprochen hat, so habe ich weiters nichts beizufügen.

Landeshauptmann:

Ich bitte diejenigen Herren, die mit dem Antrage des volkswirtschaftlichen Ausschusses einverstanden sind, sich zu erheben.

(Obvelja — Angenommen.)

Damit der Herr Berichterstatter die Tribune nicht zu verlassen braucht, so schreiten wir zur Erledigung des Punktes f des 3. Gegenstandes der heutigen Tagesordnung.

Die Punkte c und d des 3. Gegenstandes, setze ich von der heutigen Tagesordnung ab.

f) O prošnji občine Blejske in Gorjanske zavolj podpore za napravo neke ceste.

f) Über die Petition der Gemeinde Velbes und Görjach um Subvention zu einer Straßenherstellung.

Berichterstatter Faber:

Hoher Landtag! Der volkswirtschaftliche Ausschuß hat über die Eingabe der Gemeinden Velbes und Görjach wegen eines Unterstützungsbeitrages zur Umlegung

der Straße in Veldeš, einen Antrag zu stellen. Es liegen die Akten über die Erhebungen vor, welche der Geometer Sittig vorgenommen hat. Die gegenwärtige Straße im Orte Veldeš ist streckenweise derart steil, daß bei größeren Regengüssen das ganze Schottermateriale abgeschwemmt wird und der nackte Felsen zu Tage liegt, so daß der Weg nur schwer zu befahren ist. Auch sind die Gebäude so nahe und eng gegenüber, daß zwei Wagen sich nicht ausweichen können und überhaupt die Passage ungemein gehindert wird. Dem Übelstande ließe sich also nicht durch eine bloße Correctur der gegenwärtigen Straße, sondern nur durch eine Umlegung abhelfen. Die in Aussicht genommenen Kosten würden sich auf 3828 fl. belaufen. Wenn man in Betracht zieht, daß Veldeš ein Kurort ist, und von Jahr zu Jahr an Bedeutung zunimmt, so wie daß der Fremdenverkehr in stetem Wachsen begriffen ist, und die Fremden, indem sie sich dort ansiedeln, viel Geld in's Land hereinbringen, so wäre dieses Gesuch jedenfalls zu berücksichtigen.

Der volkswirtschaftliche Ausschuss hat in Erwägung der vorliegenden Akten und der im Gesuche angeführten Umstände sich dahin geeint:

„Der hohe Landtag wolle beschließen:

Wird dem Landesauschusse zur eingehenden Prüfung der projektirten Straßenumlegung und im Falle einer entsprechenden Realisirung eventuell zur Ertheilung eines angemessenen Unterstützungs-Beitrages aus dem Landesfonde — abgetreten.“

Poslanec dr. Poklukar:

Prosim besede! Hočem le par besedi spregovoriti. Slavni zbor! Prošnja, o kateri je razgovor, vložena je od Blejske in Gorjanske občine in zadeva zgradenje ceste skozi vas Grad. Gospodom, kateri so gori hodili, oziroma se vozili, znano je, da je sredi vasi, oziroma vrhu vasi Grad, ravno od vodnjaka gori taka strmina in tesnoba ceste, da se voz vozu nikakor ne more ogniti in da je celó vožnja na lahkem in posameznem vozu nevarna za človeško življenje. Ako se ozira na to, da vender veliko ptujcev prihaja v ta kraj, ako se ozira, da vožnja raznega blaga iz gorenjih krajev, da vožnja posameznih iz graščinskih gozdov, od koder se veliko lesa, veliko železnine prevaža, mora se samo po sebi razumeti, da je preložitve te ceste res neobhodno potrebna in čudito se je, da je svet toliko let gledal tako čudovito nevaren stan te ceste. Občinska zastopa in okrajni cestni odbor odločila sta tako, da se pod vodnjakom doli izpelje cesta na desno proti znani gostilnici Vidičevi in da obide tisti grič, ki je med vrhom ceste in severnim delom vasi in prišedši na zapadno stran griča, tam pa krene na mestu okrog graščinske senožeti kar naravnost črez senožet proti vasi Rečica. Tudi omenjam, da je sedanji graščinski posestnik pripravljen, oni del senožeti, ki je potreben za oni del ceste, prepustiti brezplačno. Jaz tedaj v popolnem soglasji s poročilom gospodarskega odseka toplo priporočam deželnemu odboru, naj to prošnjo kolikor mogoče ugodno in kmalo reši, ker stroški niso veliki, preložitve pa je nujna, ker ravno v omenjenem delu ceste je vožnja v resnici nevarna za življenje.

Landeshauptmann:

Ich bitte diejenigen Herren, die mit dem Antrage des volkswirtschaftlichen Ausschusses einverstanden sind, sich zu erheben.

(Obvelja — Angenommen.)

g) O prošnji soseske Grobše v Postojnskem okraji zavolj podpore za zgradnjo neke škarpe.

g) Über die Petition der Untergemeinde Grobšche, Bezirk Adelsberg, um Subvention zur Herstellung einer Skarpmauer.

Poročevalec Obreza:

Slavni zbor! Poročati imam v imenu gospodarskega odseka o peticiji podobčine Grobše pri Postojni. Ta podobčina Grobše želi denarne podpore iz deželnega zaklada za napravo škarpe in 10 kanalov pri vodi Pivki. Voda Pivka res vsako leto večkrat tako naraste, da zalije cesto v okolici tako, da so vaščani takrat od ostalega sveta tako izolirani, kakor da bi bili na otoku. Čisto redno Pivka večkrat vso cesto tako razdere, da jo je treba večkrat popraviti, včasih pa celó vnovič delati, kar prizadene vselej dosti truda in stroškov. Treba je torej poskrbeti kako pomoč, da se ta nevgoda odvrne in zato išče podobčina Grobiška tudi pomoči pri slavnem deželnem zboru.

Priložen je tej peticiji načrt in proračun, iz katerih se vidi, da bi vsi stroški znašali 1537 fl. 90 kr. Toda ta načrt je tako površen, da ni mogoče iz tega razvideti, ali je ta naredba umetno napravljena in ali se obistini namen, kakor ga pričakuje preprosti kmet. Torej stavi gospodarski nasvet sledeči nasvet:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Prošnja podobčine Grobišče izroča se deželnemu odboru z naročilom, naj stvar preiskava, ter daje se mu pooblastilo, ako se naredba koristna in potrebna pokaže, dovoliti premerno podporo.

(Obvelja — Angenommen.)

e) O §. 3. marg. št. 6. letnega poročila, gledé vodovoda v Šmariji.

e) Über §. 3, Marg. Nr. 6 des Rechenschaftsberichtes, betreffend die Errichtung einer Wasserleitung in St. Marein.

Poročevalec dr. Papež:

Slavni zbor! V imenu gospodarskega odseka imam poročati o marg. št. 6, §. 3. letnega poročila gledé podpore za vodovod v Šmariji. Letno poročilo neha s tem, da omenja, da se je deželni odbor obrnil do c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, da bi izposlovala kak donesek iz državne podpore iz zakladov, ki so namenjeni za taka podjetja. Medčasno se je toliko zgodilo, da se je obrnil centralni odbor kme-

tijske družbe do vlade in da se je svota 100 gld. nakazala iz dotičnega zaklada in kakor sem danes slišal, se tudi že izplačala.

Torej nasvetuje gospodarski odsek, naj se to poročilo vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

4. Upravnega odseka ustno poročilo:

- a) o 9. marg. št. §. 1. letnega poročila o deželnega odbora delovanji.

4. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses:

- a) über §. 1, Marg. Nr. 9 des Rechnungsberichtes, betreffend die Beitragsleistung der Versicherungsellschaften für Feuerwehrrzwecke.

Poročevalec dr. Papež:

Slavni zbor! V imenu upravnega odseka poročam o 9. marg. št. §. 1. letnega poročila gledé postave o doneskijh zavarovalnic za požarne namene, in ta postava je dobila Najvišje potrjenje, ter je v veljavo stopila 1. januarja 1885. l. Ako prebiramo to postavo, razvidimo iz §. 4., da so zavarovalnice in družbe dolžne vsaj do 30. aprila naslednjega leta deželnemu odboru dati za izmero potrebne pripomočke in posebno dokazilo o tem, koliko so prejele premij. Gledé na to, da je vpeljava vsake nove postave zvezana z nekakimi sitnostmi in da je treba posebne pozornosti zaradi tega, da se vsakokrat poprej omenjeni obrok drži in ker prvi obrok 30. aprila letos nastane, stavi upravni odsek sledeči predlog:

1. Potrdilo postave se vzame na znanje.
2. Deželnemu odboru se naroča, naj on gledé, da po §. 4. te-le nove postave imajo zavarovalnice in družbe letos svoj prvi obrok, da potrebne pripomočke in dokazila o prejetih premijah podado deželnemu odboru in da bode ta obrok potekel 30. aprila letos, — vse, kar je potrebnega pripravi za izvršitev te nove postave posebno v oziru na omenjeni letošnji prvi obrok.

Deželni glavar:

Prične se generalna debata.

Želi kdo o tej govoriti?

Poslanec Grasselli:

Postava, o katerej je poročal g. poročevalec, da je zadobila Najvišje potrjenje, namreč postava dne 20. decembra 1884. št. 47 dež. zak., po katerej se uravnavajo doneski, ki jih plačujejo požarne zavarovalnice in družbe v korist gasilnih društev in v podporo ponesrečenih gasilcev, ta postava — to se lahko danes užé reče — ni dosegla svojega namena. V tej postavi je izrečen v §. 1. namen, in ta gré na to, da morajo domače, kakor tudi inozemske požarne zava-

rovalnice in družbe, katerim je dopuščeno poslovati po naši državi, brez razločka na to, če so delniške ali vzajemne zavarovalnice in družbe, in če je njih poslovanje omejeno samo na zavarovanje proti požarnim škodam, ali če se razteza tudi na druge vrste zavarovalstva, od vseh premij, kolikor so jih, ne odstevis jim stroške pobiranja, prejele v dotičnem solnčnem letu za premične in nepremične predmete v vojvodini Kranjski proti požarnim škodam zavarovane, vsako leto plačevati donesek dveh odstotkov v korist gasilnih društev in v podporo takih gasilcev, katerim se je v službi pripetila nesreča, in v podporo njihov vdov in sirot.

Ta namen je tudi ustanovljen v načelnih določilih, na katerih podlagi je bila izdelana ta postava pri nas in tudi v drugih deželah. Vse te deželne postave merijo na to in hoté, da bi zavarovalnice donesale k vzdrževanju gasilnih društev. In ta namen kakor sem užé od začetka omenil, ta namen se ni dosegel nikjer; vsaj dosegel se ni, kar se tiče društev, osnovanih na delnice ali akcije. Priznati bi se móglo, da se je dosegel namen pač pri vzajemnih družbah; kajti vzajemne družbe po svoji organizaciji, po svoji osnovi, morajo same plačevati donesek za gasilstvene svrhe in to plačilo ne more zadeti nikogar drugzega, kakor družbo, ker taka družba ni nič drugzega, kakor skupina ali celokupnost vseh zavarovancev. Torej kar se tiče vzajemnih zavarovalnic, se je dosegel namen postave; ali jaz jako dvomim, da je prvotni namen bil, zadeti ravno vzajemne družbe, katere po pravici uživajo nekako prednost in katere je zakonodajstvo od nekdanj rado podpiralo in katere podpira tudi zdaj, kakor je razvidno iz mnogih okolištin. Ost vséh teh zakonov obrnena je bila proti zavarovalnicam na delnice. Teh pa ta postava res ni zadela, ker so vse te družbe brez izimka davek, ki so jim ga naložile dežele, zvalile na zavarovance. Posledica je ta, da niti družbe na delnice, niti vzajemne družbe ne plačujejo teh doneskov, torej le zavarovanci sami plačujejo donesek v podporo gasilnih društev.

Vprašanje je v prvi vrsti, ali je pravično, da se tistim strankam, tistim gospodarjem, ki dobro gospodarijo s svojim imenjem in torej zavarujejo to svoje imenje proti elementarnim nezgodam, da se takim gospodarjem nakladajo še nova bremena, katera nimajo koristiti ne samo njim in ne le samo zavarovalnim družbam, ampak tudi tistim, ki sploh ne zavarujejo svojega imenja, in ravno tem v največji meri. Jaz nikakor nisem proti temu, da bi se gasilna društva podpirala od dežele in obče je priznana njihova važnost, njihovo vspešno hvalevredno delovanje; ali za podporo teh društev so poklicani vsi tisti, kateri so deležni dobrot tega društvenega delovanja in teh dobrot so deležni vsi deželani brez razločka, ali so zavarovani, ali ne, seveda v večji meri tisti, kateri niso zavarovani in obratno manje tisti, kateri so zavarovani. Jaz za svojo osebo zaradi tega ne dvomim, da se bode v tem oziru kmalu spoznalo, da treba kreniti na drugo pot in gledé podpiranja gasilnih društev drugodi iskati sredstev. Vendar postava je še jako mlada in, kakor je že g. poročevalec navel, se bode novčni efekt njen še le letos ali prihodnje leto mogel presoditi; ta postava je še tako mlada, da ne gré danes kar odpraviti jo, da ne gré danes predlagati na vrat na nos

kakih prememb. Moj namen niti ni predlagati kaj takega, le opozoriti sem hotel slavni deželni zastop na to zadevo, opozoriti nanjo tudi deželni odbor in le v tej smeri staviti skromen predlog.

Jaz mislim, da bode deželnemu odboru, kedar se bode baval s to stvarjo in sestavljal poročilo za deželni zbor, urinila se samemu misel, ali je opravičeno in umestno, da ostane stvar taka, kakor jo je uravnala postava dne 20. decembra 1884. ali ne bi kazalo uvesti kako premembo. Pri tej priliki bode deželni odbor spoznal, da je treba natanko vedeti, kako je osnovano gasilstvo po naši deželi. Mi imamo, to bode vsak priznal, precej mnogo gasilnih društev, katera so se večinoma po izgledu Ljubljanskega prostovoljnega gasilskega društva ustanovila in nova društva se snujejo še vedno dalje. Ali jaz mislim, da deželni odbor kar tje v en dan ne bode mogel reči, da je vsako društvo tako osnovano, da v resnici ustreza svojemu namenu, da ima potrebne gasilne priprave, da torej ni, rekel bi, le *masculus pictus*, društvo samo zaradi imena in lepe uniforme. Ne trdim, da se kaj takega pri nas nahaja ali dobro vem, da so v nekaterih krajih društva, pri katerih je uniforma prva stvar. Ker gre za podporo iz deželnih novcev, je gledati na to, ali so gasilna društva urejena tako, da ustrezajo glavnemu namenu, da so namreč sposobna, v slučaju požara stopiti v akcijo in braniti silam elementa. Iz teh razlogov, katere sem v kratkem naglašal, usojam se nasvetovati:

Slavni deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da je deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju poročati na drobno, kakšni so bili nasledki in kakšen učinek deželne postave z 20. decembra 1884. šte. 17 dež. zak.

Ob enem je razložiti stanje gasilstvenih naprav na Kranjskem in poročati o številu gasilskih društev, o njihovem organizaciji, o gasilnem orodju in drugi gasilski opravi, ki jim je na razpolaganje in naposled o tem, katera gasilska društva imajo svoje posebne zaklade za podporo takim gasilem, ki so ali zboleli ali ponesrečili se pri gašenju.

Usojam se, ta svoj predlog najtopleje priporočati slavnemu deželnemu zboru. (Se podpira — Wird unterstützt.)

Deželni glavar:

Želi še kdo govoriti v generalni debati? (Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.)

Tedaj podelim gosp. poročevalcu končno besedo.

Poročevalec dr. Papež:

Predlog gosp. predgovornika ni nikakor v protislovju s predlogom upravnega odseka. Sam na sebi je ta predlog prav ugoden za namene te postave in lahko bode mogoče to izpeljati, kar je v tem predlogu nasvetovanega, posebno, kadar bodejo po §. 10. te postave pri deželnem odboru razgovori, pri katerih se bode utegnilo tudi povdarjati, kako bi se ustreglo željam, ki jih je izrekel v predlogu gosp. predgovornik. Torej nimam nič zoper to, da bi se ta predlog ne sprejel.

Deželni glavar:

Preidemo v specialno debato.

Poročevalec dr. Papež:

(Bere odsekovi nasvet 1. — ließt den Ausschuß=antrag 1.)

(Obvelja — Angenommen.)

(Bere odsekovi nasvet 2. — ließt den Ausschuß=antrag 2.)

(Obvelja — Angenommen.)

Deželni glavar:

Želi kdo besedo k nasvetu gospoda Grasseli-ja? (Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.) Prosim toraj tiste gospode, ki se strinjajo s tem nasvetom, naj izvolijo se vzdigniti.

(Obvelja — Angenommen.)

Ako ni ugovora, glasovali bomo o teh nasvetih v tretjem branji. (Pritrjuje se — Zustimmung.) Prosim toraj gospode, ki sprejmo nasvete v tretjem branji, naj izvolijo se vzdigniti.

(Obvelja — Angenommen.)

b) O predlogu gosp. poslanca Kluna gledé preuredbe §§. 13. in 15. zakona z dne 29. maja 1884. (k prilogi 25.), in o predlogu gosp. poslanca Šukljeta gledé pregledanja volilnega reda za vojvodino Kranjsko.

b) Über die selbstständigen Anträge des Herrn Abgeordneten Karl Klun wegen Änderung der §§. 13 und 15 der Landtagswahlordnung (zur Beilage 25), und des Herrn Abgeordneten Franz Šuklje wegen der Landtags-Wahlreform.

Poročevalec Svetec:

Slavni deželni zbor! V tretji seji je predložil gosp. poslanec Klun postavni načrt, kako naj se preuredita §§. 13. in 15. deželnega volilnega reda.

V sedmi seji pa je stavil gosp. poslanec Šuklje predlog, naj se naroči deželnemu odboru, da pregleda ves deželni volilni red in priredi nov postavni načrt, ki naj ga predloži v prihodnjem zasedanju. Oba predloga sta se izročila upravnemu odseku v pretres.

Če ravno je prvi predlog pripraven, da bi se že v tem zasedanju obravnaval in sklenil, bil je upravni odsek vendar tega mnenja, da se oba predloga obravnavata skupaj, ker se tičeta enega predmeta in ker ni nobene potrebe, ne uzroka, da bi se nasvetovane premembe deželnega volilnega reda v dveh različnih zasedanjih obravnavale.

On torej predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Predloga gg. poslancev Klun-a in Šuklje-ta z-
stran premembe deželnega volilnega reda izročata se
deželnemu odboru z nalogom, da v prihodnjem zase-
danju o njih poroča, oziroma načrt novega volilnega
reda predloži.

(Obvelja — Angenommen.)

c) O prošnji občine Železniki, da bi se
v okom prišlo pomanjkanju zdravnikov
na kmetih.

c) Über die Petition der Gemeinde Eisern,
um Abhilfe wegen des Mangels an Ärzten
am Lande.

Poročevalec Grasseli:

Slavni zbor! Županstvo Železniško je slavnemu
deželnemu zboru izročilo naslednjo prošnjo (bere
— liešt):

V seji tukajšnjega občinskega odbora od dne
12. nov. t. l. je bilo gledé na to, da je obširna Selška
dolina z nad osem tisoč prebivalci že več let
brez zdravnika, enoglasno sklenjeno, poslati visoko-
slavnemu deželnemu zboru prošnjo, naj blagovoli ozir
imeti na zdravniške razmere in pomanjkanje zdravni-
kov po naši deželi; kajti celi Škofjeloški okraj, ki je
eden zmed največjih naše dežele, ima zdaj le enega
gosp. zdravnika, stanujočega v Škofji Loki. Kaže se
pa, da v kratkem tako pomanjkanje nastane po celi
deželi; ker stari gg. zdravniki bodo pomrli, na-
raščaja pa skor nobenega ni, in še ono malo število
gg. zdravnikov, ki študije dokončajo, na deželo službo-
vati ne gredo. Visoko-slavni deželni zbor naj blago-
voli toraj delovati na to, — in sicer nemudoma, da
se tem velikim potrebam, kakor si že bodi, pride na
pomoč; kajti ljubo zdravje, v bolezni pa hitra zdrav-
niška pomoč, šteti se sme med prve dobrote in blagre
človeštva.

Ta prošnja se ne bavi z lokalno zadevo, nego
zahteva pomoči za vso deželo, ker vsa dežela trpi
pomanjkanje zdravnikov, zaradi tega bodem v imenu
upravnega odseka bolj na drobno poročal in bi prav
rad ustregel želji Železniškega županstva, pa nasveto-
val prav hitro pomoč. Ali žalibog, preveril se je
odsek, da niti zdaj, niti tako kmalu ni nadejati se,
da bode moči, temu nedostatku priti v okom. Zdrav-
stvene razmere v Avstriji so bile urejene z državno
postavo dne 30. aprila 1870., drž. zak. štev. 68.
Ta postava določa, katera opravila zdravstvene javne
službe pripadajo občinam in teh opravil je brez šte-
vila. Navedena so ta opravila v §§. 3. in 4. omenjene
postave in sicer v §. 3. tista opravila, katera spadajo
v samostalni, v §. 4. pa ona, katera pripadajo izro-
čenemu delokrogu občine, §. 5. pa določa s temi
besedami, kaj je gledé občinskih nalog tikajočih se
zdravstva pridržano uvedbi po deželnem postavodajstvu
(bere — liešt):

„Der Landesgesetzgebung bleibt vorbehalten, zu
bestimmen, auf welche Weise jede Gemeinde für sich
oder in Gemeinschaft mit anderen Gemeinden jene Ein-
richtungen zu treffen hat, welche nach der Lage und
Ausdehnung des Gebietes, so wie nach der Zahl und
Beschäftigung der Einwohner zur Handhabung der Ge-
sundheitspolizei nothwendig sind.“

Vsled tega zakonskega določila je deželna vlada
Kranjska l. 1874. deželnemu zboru Kranjskemu pred-
ložila zakonski načrt, po katerem naj bi se uredile
zdravstveno-službene razmere v naši deželi. Glavna
določila te deželne postave so bila takrat naslednja:

1. Vsaka občina naj ima ali sama zase, ali
skupno z drugimi občinami o izvrševanju zdravstvene
policije zdravnika (občinskega zdravnika) na razpo-
laganje.

2. Občine s svojimi občinskimi postavami (šta-
tuti) in občine, katere štejejo 6000 ali več prebival-
cev, imajo postaviti enega, ali če je treba, več ob-
činskih zdravnikov. Drugim občinam bodi prosto
dano postaviti občinskega zdravnika; tiste občine,
katere si ne postavijo lastnega občinskega zdravnika,
naj se združijo v en zdravstveni „okoliš“ in v njem
naj se nastavi skupen občinski zdravnik.

3. Pri združevanju v tak zdravstveni okoliš je
ozir imeti na število prebivalcev in na velikost ozemlja.
Eden zdravstveni okoliš naj se praviloma raztegne k
večemu na 7000 prebivalcev in, kjer je naselitev
gosta, k večemu na 2 □ milji.

Gledé plačila, katero naj bi dobival občinski
zdravnik, ustanavljal je tist zakonski načrt, da mora
to plačilo na leto znašati vsaj 400 gld. Razen tega
je bil opredeljen potni pavšal. Zdravstveni odbor,
ki se je med zasedanjem deželnega zbora l. 1873. in
1874. bavil s to stvarjo, je predlagal, da je o tem
zakonskem načrtu preiti na dnevni red in deželnemu
odboru naročiti, naj pozveduje, kakošne so razmere
gledé zdravstvenih zadev v naši deželi, in naj po
dogovoru s c. kr. deželno vlado za deželnim razmeram
primerno naredbo zdravstvenih služeb potrebno gra-
divo si nabere, o tem prihodnjemu deželnemu zboru
poroča in priprave nasvete stavi.

Motivi, na katere se je opiral predlog zdrav-
stvenega odbora, da je odkloniti zakonski načrt,
predložen od deželne vlade, so bili zlasti ti, da ne
bode dobiti toliko zdravnikov, kolikor bi jih dežela
potrebovala, in da dežela oziroma občine ne zmorejo
stroškov, ki bi jih prizadelo nastavljenje toliko zdrav-
nikov. Izračunilo se je namreč, da bi dežela potre-
bovala okolo 70 občinskih zdravnikov in stroški za
nje brez vštetega pavšala in brez komisijonskih stroš-
kov bi znašali nad 55.000 gld. Deželni odbor je
vsled tega naročila pozvedoval in razposlal vprašanja
na 59 večih občin naše dežele, izmed katerih je ve-
čina odgovorila tako, da ta postava ne da izvršiti se.
O tem rezultatu popraševanja je deželni odbor de-
želnemu zastopu poročal leta 1874. v poročilu o svo-
jem delovanju za dobo od 1. novembra 1873. do konca
junija 1874. leta. Od tistihmal je stvar spala spanje
pravičnega do danes. Število zdravnikov se mej tem
časom v deželi ni povikšalo, temuč razmere so še
nekoliko žalostneje postale, kakor so bile 1874. leta.
Po nekem izkazu, ki se nahaja v aktih deželnega

odbora o tej zadevi, je bilo takrat po deželi izimši stolno mesto in z vštetiimi državnimi ali c. kr. okrajnimi zdravniki, 20 graduiranih zdravnikov t. j. doktorjev zdravilstva in 53 ranocelnikov ali kirurgov, tedaj vsega skupaj 73 zdravnikov. Dan danes, gospoda moja, šteje vsa dežela izimši isto tako, kakor sem poprej omenil, Ljubljano, le še 58 zdravnikov, namreč 25 doktorjev in 33 kirurgov. Če bi se tako rapidno manjšalo število zdravnikov, se je bati, da bode v par desetletjih treba zdravnika na kmetih z lučjo iskati pri belem dnevu.

Jaz sem primerjal nekatere druge dežele z našo in sem se preveril, da v nobeni teh dežel razmere gledé zdravniškega osebja niso tako neugodne, kakor na Kranjskem. Jaz sem zlasti se oziral na dežele, katere se približno strinjajo z našo deželo ali po velikosti ali po splošnih razmerah, in te so sosedna nam Goriška, Koroška in Istarska, potem pa Solnograška. Pri tem sem izrazil, da na Kranjskem pride eden zdravnik na 7844 prebivalcev, na Goriškem eden zdravnik na 7314 prebivalcev, v Istri na 5309, na Koroškem na 3859, in v Salzburgu uže na 1846 prebivalcev eden zdravnik. Trst in okolica tukaj ne moreta priti v poštev, ker se večina Tržaškega stanovništva nahaja v mestu samem, katero je seveda, jako dobro preskrbljeno z zdravniki, in zato pride tam na 1329 prebivalcev 1 zdravnik.

Iz tega primerjanja je razvidno, da, kar se tiče teh dežel, katere sem zdaj navajal, je Kranjska v najneugodnejšem položaju. Po tem takem se ne more trditi, da bi prošnja Železniškega županstva ne bila opravičena, zlasti, če mislimo na to, da ni kmalu nadejati se boljših razmer, ker je nam vsem dobro znano, da imamo v naši deželi jako pičel zdravniški narastaj in če bi se hotelo skrbeti za to, da bi se vsaj primeroma ustreglo postavi, kakor smo jo imeli načrtano 1873. l., treba bi bilo toliko zdravnikov, da ni misliti, koliko let bi trebalo ves naš zdravniški narastaj prihraniti izključljivo naše deželi.

Kako bi bilo pa to sploh mogoče, je drugo vprašanje. Pri posvetovanji o teh stvaréh se je tudi govorilo o stroških: Kdo bi jih terpel, kdo bi jih plačeval? To se je v odboru poudarjalo, da občine bi nikakor ne mogle trpeti vseh stroškov; da pa deželi isto tako ni mogoče nakladati posebno velikih bremen in stroškov. Dotaknili smo se še drugega imenitnega vprašanja, katero se tudi v drugih deželnih zastopih pretresa. Znano je namreč, da se graduirani doktorji, doktorji vsega zdravilstva, branijo iti v selske občine kot zdravniki, da vse tišči le bolj v mesta, ali vsaj v večje trge in večja sela. Zatorej ni težko umeti, da se pravi: ne bo nam preostalo nič drugega, kakor da zopet aktiviramo šole za kirurge. Upravnemu odseku se ni zdelo umestno izreči to uže zdaj, ker je uvidel, da pri kratkem posvetovanji in pri pičlem času, ki nam je opredeljen, sploh ni mogoče končno izreči, kaj je storiti. Da pa je treba nekaj storiti, o tem smo bili vsi edini. Podpiralo je to naše mnenje tudi ta okolnost, da se drugi deželni zastopi bavijo z isto zadevo, da je n. pr. tudi v Dolenje-avstrijskem deželnem zastopu meseca decembra 1885. l. bil stavljen predlog, naj bi dežela prevzela nekoliko plačila za posamezne zdravnike na deželi. Tudi pri nas imamo že neki *precedens* v tem obziru, se vé, da se ta *precedens* nikakor ne da po-

polnoma strinjati s splošno to zadevo. Slučaj, ki ga imam o mislih je sklep, ko je deželni zbor izrekel pripravljenost zdravniku za Bled dajati podporo iz deželnih novcev. Stvar je težavna, kočljiva in na vse strani nujna. Vendar za zdaj ne morem predlagati nič drugega, nego to:

„Slavni deželni zbor skleni: deželnemu odboru se naroča, naj pretresa in deželnemu zboru poroča v prihodnjem zasedanji, kako je pomoči nedostajanju zdravnikov na kmetih.“

Deželni predsednik baron Winkler:

O važnosti predmeta, o katerem je govoril gosp. poročevalec, ni dvomiti, in po pravici je povdarjal to važnost in, bi rekel, tudi nujnost, da se zdravniška stvar v deželi uredi. To potrebo tudi deželna vlada spoznava, in uverjen naj bode slavni deželni zbor, da ona to stvar razpravlja večkrat v svoji sredi. Gospod poročevalec je tudi povdarjal, naj bi vlada to stvar sprožila, namreč dotični načrt postave napravila. O tem naj omenim, da je deželna vlada, ko se je dolgo časa o tem predmetu posvetovala, prišla vedno do vprašanja, kako bode mogoče v okom priti vsem stroškom, katere bi prizadjala pomnožitev zdravniških moči po deželi. Ali bodo namreč posamezne občine prevzele te stroške in ali jih bodo mogle zmagovati, ali jih prevzame dežela, ali pa deloma dežela in deloma posamezne občine.

Kar zadeva občine same, povdarjalo se je po pravici, da male občine, kakoršne zdaj imamo, nikakor ne bi mogle same zase stroškov doprinasati; morale bi se v tej zadevi združiti z drugimi občinami, da bi potem skupno mogle redno opravljati v obče zdravstvene stvari. Prišlo se je potem zopet do sklepa, da, dokler nimamo drugače uravnanih občin, ni mogoče to stvar rešiti, zlasti, ker vladi nij znano ali bode deželni zastop pripraven, potrebne stroške razdeliti tudi na vso deželo.

Da zdravnikov po deželi dovolj nimamo in pa tudi, da nimamo pravega naraščaja, kakor gosp. poročevalec pravi, kdo tega ne vé? A kdo pojde na kmete kot zdravnik, če ne bode imel potrebnega zasluzka? Kdo pojde na kmete, če bo imel plačo samo od občine, in če ga ne bode podpirala tudi dežela tako, da bode njegova eksistenca ali bodočnost zagotovljena? Želeti bi bilo, da bi se na podlagi dotičnih poizvedkov napravila postava, po kateri bi se uredile zdravniške stvari, in naj bodo gospodje prepričani, da bode vlada v tej zadevi zadovoljno sodelovala in si prizadevala, da se, morebiti do prihodnjega zasedanja deželnega zbora, napravi omenjena postava. Naj bolje bi bilo, da bi se ta postava v zvezi z občinskim redom sklenila in zajedno določilo, kako bi se zdravniški stroški razdelili med glavne občine in med deželo.

Priporočam torej, da se predlog gosp. predgovornika sprejme.

Poslanec dr. vit. Bleiweis:

Kakor je gosp. poročevalec omenil, so se prejšna leta in tudi letos razni deželni zbori bavili s tem vprašanjem. Spominjam se, da so na Tirolskem, Solnograškem, Štajarskem, Spodnje- in Zgornje-Av-

strijskem že več let prihajale tožbe, da pomanjkuje zdravnikov, in posvetovali so se dotični deželni zbori, kako bi se temu v okom prišlo. Vsi deželni zbori, Tirolski, Solnograški, Dolenji- in Gorenji-Avstrijski, so veliki prijatelji tako imenovanih kirurgičnih šol. Vsako leto stavili so tam predloge, naj se zopet v življenje pokličejo kirurgične šole.

Vladni zastopniki so povsod naglašali, da to ni več mogoče, ker se morajo v vseučiliščih izsolati le taki zdravniki, kateri so v vseh vedah medicine izvežbani, ne pa polovičari. Prepričan sem, da se ne bodejo nikdar več ustanovile kirurgične šole, ker po mojih mislih 3letna šola ne zadostuje, da se ono raznovrstno znanost pridobi, katero potrebuje zdravnik ali ranocelnik. Zaradi tega tudi mislim, da bodo vse te dežele prišle končno do sklepa, da nastaviyo le medicine universe doktorje, se ve da jih bodejo morali boljše plačati.

V prvi vrsti je Moravski deželni zbor storil velik napredek, ko je pred 2 letoma sklenil postaviti in uredil zdravniška posla tako, da ima skoro vsaka občina svojega zdravnika. Res je to velika žrtev bila, ker mora dežela plačati veliko tisoč goldinarjev za občinske zdravnike. Tudi češki deželni zbor bode se letos baval s tem vprašanjem in menim, da ga bode tako rešil, kakor na Moravskem. Ali razmere na Češkem in na Moravskem so vse druge, kakor pri nas. Tam pomanjkanja zdravnikov ni in češka univerza toliko medicine doktorjev izreja, da jih je v vsakem selu dovolj. Tam so le finančne razmere krive, da se število zdravnikov ne množi.

Jaz sem tudi tega mnenja, da, naj se uredijo naše občine, kakor se hočejo, nikdar ne bodo zmožne teh žrtev, da bi mogle vzdržavati svojega zdravnika, ker pod 700 gld. letne plače ne bode Med. Doktor šel v kakšno vas. Pri nas je ta praksis, da se daje zdravniku po dve remuneraciji iz okrajnih blagajnic, tako se godi v nekaterih krajih na Gorenskem in Notranjskem, in le vsled takega postopanja imajo dotične občine svojega diplomisiranega zdravnika.

Meni se zdí sklep, kterega je letos storil spodnje-avstrijski deželni zbor, jako praktičen. Neki poslanec stavlja je predlog, da se v deželni proračun stavi svota 3000 gld., onim občinam, katere so revne in niso v stanu plačati zdravnika, daje se podpora do 200 gld. na leto. Tudi pri nas bi tak predlog bil jako umesten zaradi tega, ker imamo vender že veliko takih krajev, ki so v stanu zdravnika vzdrževati in prav dosti takih krajev, kateri bi nastavili zdravnika, ko bi dežela nekoliko pomagala k dotičnim stroškom. Zaradi tega bi posebno priporočal deželnemu odboru, da bi v prihodnjem letu prišel iz svoje inicijative z predlogom, da bi deželni zbor gotovo svoto za zdravstvene potrebe odmeril in pozvedil one občine, katere so potrebne ali katere so v stanu vzdržavati po svojih lastnih močeh zdravnika. To sem hotel omeniti pri tej prošnji.

Poročevalec Grasselli:

Prečastiti gosp. deželni predsednik, kakor poslanec dr. Bleiweis vitez Trsteniški sta oba poudarjala važnost, nujnost in težavo tega vprašanja in vse to bode le deželnemu odboru v spodbujajo, da v prihodnjem zasedanju ustreže želji vse dežele in vrhu

tega morebiti ozira se na to, kar je posebno gosp. poslanec dr. Bleiweis vitez Trsteniški izrazil. Kajti za prvi čas po mojem mnenju res ne bo druge pomoči, kakor ta, da bode dežela nekoliko pripomogla za plačo posameznih občinskih zdravnikov.

Deželni glavar:

Prosim tiste gospode, ki sprejmó odsekov nasvet, naj izvolijo se vzdigniti.

(Obvelja — Angenommen.)

5. Priloga 47. — Poročilo finančnega odseka o proračunih deželnih dobrodelnih naprav za l. 1886. (k prilogi 17/B).

5. Beilage 47. — Bericht des Finanzausschusses über die Vorschläge der Landeswohlthätigkeitsanstalten-Fonde pro 1886 (zur Beilage 17/B).

Poslanec dr. Vošnjak:

Prosim besede! Slavni zbor! V 4. seji dne 9. decembra 1885. je slavni deželni zbor sklenil po nasvetu finančnega odseka, naj se naroča deželnemu odboru, da stopi v dogovor z redom usmiljenih sester zavolj premembe, oziroma odpovedi pogodbe dne 23. februarja 1876. l. Vsled tega sklepa je deželni odbor precej bil pisal redu usmiljenih sester in naročil brzi odgovor. Odgovor je došel, ali ne tako povoljen, kakor se je pričakovalo. Kajti po nasvetu dne 9. decembra 1885. bi morale se pri režiji in hrani nekatere cene znižati in na podlagi tega je proračun izdelan bil in sicer pri bolnišnici bi se imela znižati režija in hrana za 3000 gld. in pri blaznici bi se tudi bila znižala za blizo 4000 gld. Iz predloga reda usmiljenih sester se pa vidi, da bi se nikakor ne moglo tako znižanje doseči, ampak se bi pri bolnišničnem zakladu prihranilo kakih 700 gld. in pri blazničnem zakladu 3000 namesto 4000 gld. Torej bi deželni odbor v neprijetnem položaji bil, ker bi imel 4000 gld. premalo v proračunu in bi moral za toliki znesek proračun prekoračiti.

Ker je ta dopis tudi v tem oziru važen, ali se pogodba z redom usmiljenih sester odpove ali ne, zatorej nasvetujem, da se odstavi današnje poročilo finančnega odseka o proračunih deželnih dobrodelnih naprav iz dnevnega reda in se naj ta dopis reda usmiljenih sester izroči finančnemu odseku v pretres, kateri bi potem ob enem poročal zastran pogodbe z usmiljenimi sestrami in zastran proračuna dobrodelnih naprav.

(Obvelja — Angenommen.)

6. Ustno poročilo finančnega odseka o §. 8. marg. št. 1 — 14. letnega poročila „šolstvo.“

6. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über §. 8, Marg. Nr. 1 — 14 des Rechnungsberichtes betreffend „Unterrichtswesen.“

Poročevalec Šuklje :

Slavni zbor! Imenom finančnega odseka mi je poročati o §. 8. letnega poročila marg. št. 1.—14. inklusivno.

Marg. št. 1. zadeva sklep, katerega je storil deželni zbor v 12. seji lanskega zasedanja dne 16. oktobra 1884. Ta sklep se glasi:

Njegovemu Veličanstvu presvitlemu cesarju izreka se najudaneja zahvala vojvodine Kranjske za premilostno podporo Kranjskega šolstva.

Deželni odbor prijavil je ta sklep na pristojnem mestu in je od deželnega predsedništva prijel dopis, datovan z 10. decembra 1884., šte. 3301. Vsebina tega dopisa je, da je Njeg. Veličanstvo blagovolilo najudanejšo zahvalo za podporo deželnega šolstva premilostno vzeti na znanje. V imenu finančnega odseka torej nasvetujem, da se ta točka letnega poročila vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. št. 2. zadeva zahvalo, katero je deželni zbor v seji dne 1. oktobra 1884. izjavil Kranjski hranilnici za podporo, katero je ta zavod bil namenil šolskim zgradbam in ki znaša vsega skupaj 18.000 gld. Deželni odbor je naznanil to hranilnici s posebnim pismom.

Predlagam torej, da se tudi 2. točka letnega poročila vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

3. točka bavi se z razširjenjem naših ljudskih šol. Iz izkazov, kateri so priloženi letnemu poročilu, vidi se, da se je tekom zadnjih 6 let, namreč od one dobe, ko se je vresničila in izvajati začela postava dne 9. marcija 1879., šte. 13. do 31. julija 1885. l., na Kranjskem 38 ljudskih šol razširilo, 15 na novo ustanovilo, med njimi 2 dvorazrednici, in 10 učiteljskih služeb uvrstile so se v višje plačilne razrede.

O priliki, ko je šlo za razširjevanje dekleških šol v Kočevji na 3 razredno, moral je deželni odbor z nova na interes normalnega šolskega zaklada opozarjati deželni šolski svet in sicer v tem zmislu, da se ne prenaagli z razširjevanjem večrazrednih ljudskih šol. Ob enem se je pri tej priliki deželno šolsko oblastvo naprosilo, da ono sestavi razkaz, iz katerega bi se dalo razvideti, koliko šol bode še treba na novo napraviti. Moram pristaviti, da se je ustreglo tej želji, ter da se je dne 7. novembra 1885., št. 840, dotični izkaz v istini izročil. Iz tega razkaza se razvidi, da bode po mnenji deželnega šolskega sveta trebalo še 45 ljudskih šol. To so večinoma enorazrednice, večrazrednic je le malo med njimi. Deželni šolski svet namreč misli, da bode dvorazredne šole treba le v Strajnah, Spodnji Idriji in pri Sv. Trojici, morda še v Orehovici, Kostanjeviškega okraja. Vsega skup, pravim, se bode moralo napraviti 45 novih šol.

Vender je tudi deželni šolski svet tega mnenja bil, da se bo 14 teh projektiranih šol dalo nadomestiti s šolami za silo. Iz tega se razvidi, če število 14 odbijemo od 45, da se bode število še pomnožilo za 31 rednih sistemizovanih šol.

Pri tej priliki je finančni odsek bil prišel do tega sklepa, da nasvetuje gledé razširjenja šol slavnemu deželnemu zboru sledečo resolucijo:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da uvaževajoč potrebe Kranjskega šolstva vender pri razširjanji obstoječih in pri ustanovitvi novih šol strogo na to pazi, da se normalno-šolski zaklad preveč ne obremeni po šolskih troških. Gledé na to naj torej deželni odbor le takrat privoli v ustanovitev nove, oziroma razširjanje uže obstoječe šole, ako razmere ne dopuščajo, da se pouk uredi bodisi s poludnevni ali ekskurendo poukom, bodisi s šolo za silo.

V obče pa predlaga finančni odsek, da se marg. šte. 3. s to resolucijo na znanje vzame.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 4. zadeva razširjenje dvorazredne šole v Mengišu v trirazredno. Trirazrednica se je uže ustanovila, ima svoje učne moči, za katere je preskrbljeno v proračunu za l. 1886. in finančni odsek predlaga, da se letno poročilo marg. šte. 4. §. 8. na znanje vzame.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 5. bavi se z razširjanjem dvorazrednice v Dobropoljah v trirazrednico. Tudi tu se je to razširjenje uže obistinilo, vresničilo in predlagam, da se tudi ta marg. šte. vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 6. zadeva tudi razširjenje dvorazredne šole v Cerkljah na Gorenjskem v trirazredno, katera se pa še ni ustanovila; predlagam, da se ta točka na znanje vzame.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 7. poroča o razširjanji enorazrednice na Dobrovi v dvorazrednico, predlagam, da se vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 8. naznanja, da se je jedna nova ljudska šola ustanovila v Tribučah. Gledé te šole mi je omeniti, da se ne bode še mogla otvoriti tekom leta 1886., kar se bode razvidelo iz proračuna normalno-šolskega zaklada. Predlagam tedaj, da se poročilo jemlje na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 9. poroča o razširjanju ljudske šole v Št. Jurji pri Kranji v dvorazrednico. Nasvetujem, da slavnj deželni zbor tudi to marg. številko blagovoli na znanje vzeti.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 10. Jednorazrednica v Jesenicah na Dolenjskem opustila se bode in mesto nje se bo v soglasji z obema krajnima šolskima svetoma šola v Veliki dolini razširila v dvorazrednico.

Finančni odsek torej nasvetuje, da se tudi to vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 11. zadeva ustanovo jedne nove enorazrednice v Svetlem potoku, Kočevskega okraja. Ta šola se je tudi uže otvorila, ali se bode, in skrbelo se je tudi za učno moč. Nasvetujem torej, da se to vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 12. bavi se z razširjenjem enorazrednice v Šturijah. Tù moram kot poročevalec opozarjati na to, da so se dogovori vršili s sosedno Goriško mejno grofijo in krajnim šolskim svetom v Ajdovščini, da bodo novo šolo zidali tako, da bi namesto dveh šol, namreč v Šturijah na Kranjskem in v Ajdovščini, katera leži onstran Kranjske meje, imeli jedno štirirazredno šolo. Vender ni bilo mogoče, da bi se bile obe deželi, oziroma obe občini zjedini in ta namen. Dotične obravnave bile so brezvspešne in tedaj se je sklenilo od strani deželnega odbora, da se enorazrednica v Šturijah razširi v dvorazrednico. Vender je deželni odbor temu pridil pristavek, da se napravi dvorazrednica še le tedaj, kedar se postavi novo poslopje. Predlagam torej, da se poročilo o razširjenju te šole na znanje vzame.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 13. zadeva všolanje jedne isterske občine, Prelože k šoli v Ostrožnem brdu. Naš deželni odbor pritrdil je želji isterskega deželnega odbora in gledé vzdrževanja te šole se je dovolilo, da bode istrski deželni zaklad svoje doneske vredil po razmerji šolo obiskajočih otrok. Kar se stvarnih potrebščin tiče, ste se obe občini Prelože in Ostrožno brdo v tem smislu pogodili, da namreč Kranjska občina (Ostrožno brdo) plača $\frac{3}{4}$ potrebščin, istrska (Prelože) pa $\frac{1}{4}$.

Nasvetujem torej, da se točka na znanje vzame.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

Marg. šte. 14. zadeva všolanje Kranjskih vasi Trpčane in Kuteževo, Postojnskega okraja, v šolo Podgrajsko na Istrskem. Tudi tù se je pogajalo z istrskim deželnim odborom. Rezultat je bil, da so se troški za učitelja, kakor tudi troški za stvarne potrebščine uredile po razmeri šolo obiskajočih otrok.

Moram tudi tù nasvetovati, da se marg. šte. 14. vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

Poslanec Klun:

Jaz bodem sploh k temu oddelku letnega poročila spregovoril nekaj besed zaradi peticije občine Dolenjevaške, katero sem lani izročil slavnemu zboru. V dotični peticiji občina Dolenjevaske prosi, da bi se ji povrnila neka odkupnina orglarske bire ter dovolilo ta denar porabiti za razširjanje šolskega poslopja. Dolenjevaščani so morali namreč za normalno šolski zaklad plačati neko odkupnino bire, kar pa ni bilo opravičeno, ker učitelj te bire ni dobival kot plačo za učiteljsko službo, ampak za orglanje. V imeniku šol, katere so se razširile, in katero poročilo bi mi zdaj imeli na znanje vzeti, ne najdem Dolenjevaške šole, katera je bila do lanskega leta le enorazredna. Dolenjevaščani so bili zaradi obilnega števila otrok primorani razširiti šolsko poslopje, kar jih je stalo okoli 1570 gld. Ti stroški so jih tem hujše zadeli, ker je občina morala ravno v istem času popravljati neko gozdno pot, zaradi katere je imela celo pri sodnji veliko sitnosti in stroškov. Že sem omenjal, da ni bilo pravnega uzroka od Dolenjevaščanov tirjati odkupnino, katero so morali plačati za biro, in občina se je zaradi tega obrnila že prej večkrat do okrajnega glavarstva v Kočevji s prošnjo, da bi se ta stvar rešila tako, da bi nobeden po krivem kake škode ne trpel. Ker ta stvar zdaj leži tukaj pri nas, naj ob kratkem opomnim na obseg dotične peticije.

Ko se je l. 1848. v Dolenji vasi napravila nova šola, zavezali so se občani učitelju, ki je ob enem opravljal orglarsko službo, dajati biro in mu razen tega še nekoliko plačevati v denarjih. Ko so se pa začeli vsled novih šolskih postav učitelji plačevati iz deželnega zaklada in se je vpeljala posebna šolska priklada, tirjalo se je od Dolenjevaških občanov, da morajo učiteljevo biro odkupiti in dotično odkupnino plačati v normalno-šolski zaklad. Ker pa ta bira ni bila prava učiteljska plača, ampak se je učitelju dajala le kot orglarju, katere službe pa učitelji niso bili več zavezani opravljati, se je občina upirala zahtevani odkupnini, posebno ker je morala občina poročiti učiteljev od orglarske in mežnarske službe še posebej skrbeti za orglarja in mežnarja. Krajni šolski svet je to oporekanje naznanil okrajnemu šolskemu svetu v Kočevji, rekši, da bi te bire nikakor ne smeli všteti v plačo učiteljevo. Tudi je dokazal, da je učitelj v Dolenji vasi kot učitelj dobival samo gotovo plačo v denarjih v znesku 72 gld. 97½ kr. ter prosil, naj bi okrajni šolski svet to reč pojasnil deželnemu šolskemu svetu. Vsled tega je predsednik okrajnega šolskega sveta določil posebno obravnavo in zaslusal ude krajnega šolskega sveta in druge stare ljudi v Dolenji vasi, kateri so soglasno potrdili, da je učitelj v Dolenji vasi omenjeno biro res dobival le kot plačilo za orglanje, ne pa kot učitelj. Ali g. okrajni glavar dotičnega protokola ni poslal naprej, zato je deželni šolski svet, misleč, da je bila omenjena bira res plača učiteljeva, davkarji v Ribnici zaukazal iztirjati odkupnino te bire, katera je bila na 475 gld. odmerjena in katero so morali ljudje plačati od l. 1873. do 1875. v normalno-šolski zaklad.

Dolenjevaška občina je večkrat skušala pri okrajnem glavarstvu to reč zopet spraviti na dnevni red, toda zastonj. Zato so ugibali in jako zlo dvomili, se je li ta reč sploh kdaj sporočila deželnemu šolskemu svetu ali ne. Ker se okrajno glavarstvo ni dosti zmenilo za to, se je občina lansko leto, ker je imela čez 1500 gld. stroškov za popraviljanje šole, obrnila naravnost do deželnega zbora s prošnjo, naj ji za stroške, ki jih je imela za prezidovanje šolskega poslopja, verne tistih 475 gld., kateri niso bili po pravici od nje pobrani za odkupnino orglarske bire. Naš slavni zbor je lani v tej zadevi sklenil:

„Prošnja občine Dolenjevaške izroči se deželnemu odboru z naročilom, da v prihodnji sesiji poroča deželnemu zboru oziroma nasvetuje primerno podporo za šolsko zidanje v Dolenji vasi.“

Pogledal sem poročilo našega deželnega odbora o zadevah šolskih ali med šolami, katere so se razširile in katerim so se primerne podpore dovolile, nisem našel Dolenjevaške šole, dasiravno je bilo sklenjeno, da se tej šoli dovoli primerna podpora. Dozvoljujem si torej najpred vprašanje do deželnega odbora, oziroma do gospoda poročevalca, kaj se je zgodilo s peticijo Dolenjevaške občine, ter si pridržujem, na zadnje staviti odgovoru primeren predlog.

Poslanec dr. Vošnjak:

Deželni odbor se je precej potem, ko je bila sklenjena resolucija v deželnem zboru dne 10. oktobra 1884. uže 22. oktobra 1884. obrnil na deželni šolski svet s prošnjo, da blagovoli naznaniti ali in zakaj se je l. 1874. razsodilo, da je v prošnji omenjena bira učiteljeva in kateri znesek je morala občina vplačati v normalno-šolski zaklad. Deželni šolski svet je še le 12. decembra 1885 št. 2394 odgovoril in sicer zaradi tega ni prej odgovoril, ker so iskali po vseh arhivih starih protokolov, sploh da bi več gradiva dobili, kar se pa do zdaj ni posrečilo, in dež. šolski svet ob enem omenja, da so se ob enem ukazale daljne preiskave. To je pa že zdaj dokazano, da je občina dajala rečeno biro za organista in le prav mali del za učiteljske namene, namreč 72 gl. 97½ kr. Že iz tega se razvidi, da bode moral normalno-šolski zaklad večino vplačanega zneska občini vrniti, ker ni bila občina dolžna plačati odvezo organistove bire v normalno-šolski zaklad. Celi znesek, kateri se je od občine bil iztirjal za normalno-šolski zaklad na zastankih od let 1873., 1874. in 1875. iznašal je 415 gl. 36½ kr. in jaz mislim, da ne bode nobene ovire, da se celi znesek povrne občini in to tem bolj, ker so šolo zidali, katere stroški iznašajo nad 1500 gld. in tista občina še do zdaj ni dobila nobene podpore. Jaz menim, da se bo ta stvar, kadar končni odgovor pride, tako rešila, da se cela vsota vrne.

Poslanec Klun:

Gledé na pojasnilo, ktero je gosp. poročevalec deželnega odbora dal, gledé na to, da je občina Dolenja vas lani imela silno veliko stroškov za šolo in da obljubljenе podpore ni dobila, da je pa prav, ako deželni zbor reši besedo, katero je lani dal, stavim predlog, da se občini ne vrne samo tisti znesek, katerega je deželni šolski svet priznal za opravičeno povračilo plačane odškodnine, ampak celi znesek, ki ga je morala plačati za odkupnino bire.

Nasvetujem torej:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Občini Dolenjevaški pri Ribnici se iz normalno-šolskega zaklada za razširjenje šole vrne znesek 415 gl. 36½ kr., ki ga je morala od l. 1873. do 1875. plačati kot odkupnino orglarske bire.“

(Se podpira — Wird unterstützt.)

Poročevalec Šuklje:

Iz svojega stališča nimam ugovarjati predlogu, kojega smo ravnokar čuli iz ust gosp. poslanca Kluna. Predlog je pravno utemeljen in tedaj se mu ne bodem protivil, temveč pridružujem se njegovemu nasvetu.

Deželni glavar:

Prosim tisti gospodi, koji se strinjajo z nasvetom gosp. Kluna, naj izvolijo se vzdigniti.
(Obvelja — Angenommen.)

7. Ustno poročilo peticijskega odseka:

a) o prošnji Franca Zalarja, pomožnega uradnika v bolnišnici za pregled prekoračene normalne starosti.

7. Mündlicher Bericht des Petitionsausschusses:

a) über die Petition des Franz Salar um Nachsicht des überschrittenen Normalalters.

Poročevalec Pfeifer:

Slavni deželni zbor! Poročati imam v imenu peticijskega odseka o prošnji Franca Zalarja, pomožnega uradnika v bolnišnici, da se mu pregleda prekoračenje normalne starosti.

Prositelj službuje od 1. septembra 1878. kot diurnist pri upravnistvu deželnih dobrodelnih naprav, dovršil je trgovinsko šolo v Ljubljani s prav dobrim uspehom ter v preteklem letu napravil izpit iz državnega računostvoja, ima tedaj vse sposobnosti, ki jih zahteva službena pragmatika. Edina ovira, da ne bi uspešno prositi mogel za kakšno izpraznjeno deželno službo je ta, ker je že čez 40 let star, rojen je namreč 9. januarija l. 1840.

Ker je iz navedenih spričeval razvidno, da ima prositelj primerne sposobnosti in si prizadeva razširjati krog svojih znanosti, je sklenil peticijski odsek, za tri leta pregledati prekoračenje normalne starosti — za več let se odsek ni mogel vezati, ker deželnemu zboru l. 1889. poteče njegova postavna doba, tedaj nasvetujem v imenu peticijskega odseka:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Franz Zalarju se pregleda prekoračenje normalne starosti za tri leta.

Abgeordneter Baron Apsaltkrern:

Soviel ich weiß, steht Salar als Diurnist in Verwendung. Für diese beisteht nach der Dienstespragmatik kein Normalalter. Ist er zum Schreibdienste fähig, so

verwendet man ihn, wenn nicht, so entläßt man ihn und nimmt einen anderen auf. Wenn diese Nachsicht des Normalalters den Zweck hat, Zalar eine Anstellung mit dem Pensionsansprüche zu verschaffen, so muß ich mich entschieden gegen diese Nachsicht aussprechen, weil die Pensionslast des Landes unnöthigerweise durch derlei in Jahren vorgerückten Individuen bedeutend erhöht wird. Ich werde daher gegen diese Nachsicht stimmen.

Landeshauptmann:

Haben Herr Baron Apfaltrern einen Antrag gestellt?

Abgeordneter Baron Apfaltrern:

Ich habe keinen Antrag gestellt, ich werde nur dagegen stimmen.

Poročevalec Pfeifer:

Le nekoliko imam gosp. predgovorniku dostaviti, da mi nasvetujemo pregled prekoračenja normalne starosti le za 3 leta. S tem ne oddajamo nobene službe in tudi ne nalagamo novega bremena deželi; kajti vse to je le teoretične vrednosti in le neka spodbuja, da svojo službo bolj vestno opravlja.

Landeshauptmann:

Es liegt somit nur der Antrag des Petitionsausschusses vor. Ich bitte diejenigen Herren, welche mit dem Antrage einverstanden sind, sich zu erheben.

(Obvelja — Angenommen.)

- b) O prošnji Friderika Drenika, pomožnega uradnika pri deželnem računovodstvu, da se mu pregleda prekoračenje normalne starosti.
- b) Über die Petition des Friedrich Drenik, um Nachsicht des überschrittenen Normalalters.

Poročevalec Pfeifer:

Prošnja Miroslava Drenika, pomočnega uradnika pri deželnem knjigovodstvu, gre tudi na to, da se mu v slučaju kompetence prezira nadnormalno starost.

Iz spričeval je razvidno, da je prositelj povoljno služboval kot pomočni uradnik pri deželnem odboru l. 1863. in od l. 1871. do konca junija l. 1879., potem pa od 1. oktobra 1885. dalje pri deželnem knjigovodstvu; da je dalje prositelj napravil l. 1874. ob deželnih stroških izpit iz državnega računoslavlja z dobrim uspehom, da ima tedaj sposobnosti za kakšno deželno službo, če ga ne bi ovirala nadnormalna starost — rojen je namreč 2. sušca 1837. leta.

Z ozirom na povoljna spričevala je peticijski odsek to prošnjo spoznal ozira vredno ter jo tako rešiti kakor v prej navedenem slučaju, ni se pa moglo ustreči prošnji v tem oziru, da bi prositelj kot izprašan pomočni uradnik s primerno dnino še dalje

v službi ostal pri deželnem knjigovodstvu, ker spada ta zadeva v delokrog deželnega odbora.

Tedaj predlagam v imenu peticijskega odseka:

Slavni deželni zbor naj sklene;

Miroslavu Dreniku se pregleda prekoračenje normalne starosti za tri leta.

Poslanec dr. Bleiweis:

Jaz ne bom podpiral ta predlog, ampak hočem se le ozirati na izjavo gosp. barona Apfaltrerna. Čudim se, kako se more pri teh prošnjah, ki niso v nikakoršni zvezi s pokojnino teh dveh prosilcev, zoperstavljati; kajti s tem sklepom še nista v deželno službo vzeta s pravico do pokojnine, ampak dá se jima le pravica, za deželne službe prositi. Zdi se meni primerno, da se tudi diurnistu, ki že mnogo let vspešno deluje v deželni službi, daje prilika, oziroma pravica prositi za službo, za katero je sposoben. To pa ne bode breme za deželo. Jaz mislim, da je to čin dobrotvoljnosti, ako se mu vsaj za tri leta daje pravica, da sme prositi za tako službo, če bode katera prosta. Tedaj ne morem nikakoršnega pomislika imeti pri tem sklepu. (Pri glasovanji obvelja odsekov predlog — Bei der Abstimmung wird der Auschußantrag angenommen.)

Deželni glavar:

Gospode poslance opozarjam na vabilo k predstavi igre s petjem v Marjanišči, katera se danes izvršuje, in mislim, da bi bilo primerno, da bi se gospodje poslanci v obilnem številu udeležili te slovesnosti.

Dalje izročam sledeča poročila:

Priloga 57. — Poročilo deželnega odbora o stavbi muzeja Rudolfinum in o kreditu, ki se bode še potreboval za popolno notranjo opravo in za druge potrebne naprave. — Beilage 57. — Bericht des Landesauschusses über den Rudolfinumbau und über den für die vollständige innere Einrichtung und für andere nothwendige Herstellungen noch erforderlichen Credit. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Priloga 58. — Poročilo deželnega odbora o nakupu pripravnega posestva za nameravano vino- in sadjerejsko šolo na Dolenjskem. — Beilage 58. — Bericht des Landesauschusses, betreffend den Ankauf einer für die projektirte Wein- und Obstbauschule in Unterkrain geeigneten Realität. (Izroči se združenemu finančnemu in gospodarskemu odseku — Wird dem vereinigten Finanz- und dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Gospodarski odsek se snide precej po seja — Der volkswirtschaftliche Ausschuß versammelt sich gleich nach der Sitzung; finančni odsek ima seja danes popoldne ob 3. uri — Der Finanzausschuß hat Sitzung heute Nachmittag 3 Uhr.

Die nächste Sitzung findet Montag den 11. d. M. statt.

Dnevni red: Glej prihodnjo seja.

Ich schließe die Sitzung.

Seja se konča ob 30. minuti čez 12. uro popoldne. — Schluß der Sitzung 12 Uhr 30 Minuten Nachmittags.